

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr. 12
la Hotărârea Consiliului INJ
nr. 19/1 din 1 noiembrie 2024*

CURRICULUM
la disciplina

**„METODICA INVESTIGĂRII INFRAȚIUNILOR CONTRA BUNEI DESFĂȘURĂRI A
ACTIVITĂȚII ÎN SFERA PUBLICĂ”**
(candidați la funcția de procuror)

AUTOR:
Octavian IACHIMOVSKI,
Procuror, Procuratura Anticorupție, formator INJ

_____
AVIZAT
Șefa Direcției instruire și cercetare
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU, 2024

I. PRELIMINARII

Investigarea infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică este disciplina care elaborează metodele tactice și procedeele de descoperire, investigare și cercetare a infracțiunilor de corupție și conexe celor de couptie.

Studiul acestei discipline este deopotrivă necesar și util pentru audienți, constituind un esențial ajutor pentru formarea deprinderilor la descoperirea și fixarea urmelor, elaborarea tacticii efectuării anumitor acțiuni procesuale și metodelor de cercetare a categoriilor menționate de infracțiuni.

Disciplina urmează să se îmbine armonios cu lucrări practice/de laborator și cu experimente judiciare, dând posibilitate audienților să se deprindă cu mijloacele tehnice și metodele practice de cercetare.

Investigarea infracțiunilor este un proces important, mai ales din perspectiva probatoriului, ținând cont de specificul infracțiunilor de corupție și conexe celor de couptie.

Din aceste considerente, în prezentul curriculum este acordată suficientă atenție nu doar ideii de acumulare a cunoștințelor teoretice, dar și celei de formare a abilităților tipice domeniului de activitate, precum și a capacității de a transfera cunoștințele teoretice și abilitățile practice în situații nestandarde.

În context, curriculumul la disciplina „Metodica investigării infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică” se prezintă ca un document de politică educațională și, în același timp, drept un instrument juridic ce sintetizează stadiul formării profesioniștilor de resort în societate.

Curriculumul se axează pe nivelurile comportamentale, care au un grad divers de complexitate: cunoaștere, aplicare și integrare.

Scopul instruirii la disciplina „Metodica investigării infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică” rezidă în oferirea posibilității audienților în formarea deprinderilor practice necesare pentru inițierea investigațiilor în vederea administrării probelor pentru ca, în consecință, să fie realizate cu succes sarcinile procesului penal.

Instruirea în domeniul nominalizat va scoate în relief valorificarea potențialului fiecărui audient la o gândire analitică și de sinteză necesară în cadrul exercitării urmăririi penale.

Curriculum-ul este elaborat în baza legislației procesual-penale în vigoare a Republicii Moldova, a doctrinei juridice de specialitate, a practicii judiciare, fapt care va permite viitorilor procurori să-și completeze și să-și aprofundeze cunoștințele teoretice cu abilități practice.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei, audientul va obține următoarele competențe:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să relateze despre scopurile exercitării urmăririi penale;
- să cunoască practica națională judiciară relevantă, precum și practica CtEDO;
- să definească conceptele și principiile de bază ale procesului penal;
- să conștientizeze importanța procesului de probațiune în cadrul procesului penal prin dobândirea probelor în modul stabilit de actele normative în vigoare, care ar servi la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptașului, la constatarea vinovăției sau nevinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.
- să înțeleagă particularitățile de calificării faptelor de corupție și conexe;
- să cunoască sistemul organelor de combatere a corupției în Republica Moldova.

La nivel de aplicare:

- să identifice soluții concrete pentru problemele de ordin practic vizând efectuarea acțiunilor procesuale în scopul administrării mijloacelor de probă în procesul penal, ținând cont de particularitățile faptelor de corupție și conexe;
- să utilizeze mijloace tehnice speciale la efectuarea acțiunilor procesual-penale sau măsurilor speciale de investigații;
- să fie capabil să formuleze întrebări față de specialiști și experți în vederea atingerii scopurilor dispunerii constatării tehnico-științifice sau efectuării expertizelor;
- să formeze deprinderi de organizarea lucrului angajaților organelor de drept în cazul efectuării acțiunilor procesuale de cercetare la fața locului, reconstituirea faptei, experimentului în procedura de urmărire penală, efectuarea percheziției și ridicarea de obiecte, etc.

La nivel de integrare:

- să formeze capacități de transfer al cunoștințelor teoretice și a abilităților practice în situații atipice, soluționarea situațiilor dificile, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate în cazul realizării acțiunilor procesual-penale;
- să aprecieze importanța probatoriului în strictă conformitate cu legea, în vederea garantării și protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- să conștientizeze necesitatea direcționării activității organelor de drept la evidențierea circumstanțelor care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

După studierea disciplinei „Metodica investigării infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică” audienții vor fi capabili să cunoscă și să înțeleagă:

- specificul infracțiunilor de corupție și a celor connexe;
- modul de identificare a calificării corecte;
- aplicarea corectă a cadrului legal material și procesual, precum și a practicii CtEDO relevante;
- particularitățile întocmirii și realizării complete a planului de investigații;
- mecanismele de combatere a corupției și metodică de investigarea a infracțiunilor de corupție și conexe;
- tacticile de audiere a martorilor, specialiștilor și a altor participanți la proces;
- tactica punerii în aplicare a măsurilor speciale de investigații;
- tactica realizării corecte a „flagrantului operativ”;
- Particularitățile obținerii informației veridice de la denunțator;
- gestionarea urmăririi penale (dosarului penal);
- gestionarea activității grupului de urmărire penală;
- particularitățile cooperării cu autoritățile străine și mecanismele internaționale;
- modul de asigurare a respectării normelor etice în investigarea infracțiunilor de corupție și conexe;
- tehnica utilizării resurselor tehnologice moderne în procesul de investigare;
- redactarea corectă a actelor procedurale.

IV. ADMINSTRAREA ACTIVITĂȚILOR

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Ore de curs	Ore practice	Evaluarea
Metodica investigării infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică	Octavian Iachimovschi	I	4	12	Evaluarea continuă a activității/Examen final

V. TEMATICA INSTRURILOR ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR ÎN ACTIVITĂȚILE DE INSTRUIRE

Nr.	<i>Tema instruirii prin activități de instruire</i>	<i>Numărul de ore pentru activitățile de instruire</i>
1	Caracterizarea generală a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică. Tipurile infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică. Competențe procesuale la investigare.	4
2	Particularități privind detectarea infracțiunilor de corupție și celor conexe	4
3	Măsuri speciale de investigații aplicate la cercetarea infracțiunilor de corupție și celor conexe	4
4	Metodologia criminalistică privind cercetarea infracțiunilor de corupție	3
5	Evaluare și feedback	1
Total ore:		16

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/Resurse logistice	Lucrul individual
Tema 1. Caracterizarea generală a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică. Tipurile infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică. Competențe procesuale la investigare.		

<p style="text-align: center;"><i>Ore curs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea juridică a corupției. 2. Reglementarea actelor de corupție și a celor conexe în tratatele internaționale. 3. Reglementarea actelor de corupție și a celor conexe în legislația națională 4. Competențele procesuale la investigarea actelor de corupție și a celor conexe. 5. Rolul procurorului la exercitarea și conducerea urmăririi penale. 6. Noțiunea de provocare pri prisma practicii CtEDO 7. Acuzația în materie penală și imunitățile în sensul procedurii penale autohtone 	<p>Curs - prelegere</p>	<p>Brainstorming. Lectura surselor din lista bibliografică.</p>
---	-------------------------	---

Tema 2. Particularități privind detectarea infracțiunilor de corupție și a celor conexe

<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Activități reactive și proactive la detectarea infracțiunilor de corupție și celor conexe 2. Tactica audierii denunțatorului 3. Întocmirea procesului verbal privind expunerea circumstanțelor depistate 4. Evaluarea informației necesare de a stabili existența bănuielii rezonabile 5. Efectuarea măsurilor speciale de investigații pînă la pornirea urmăririi penale 	<p>Seminar Studiu de caz Întocmirea actelor procedurale/ Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte procedurale</p>
---	--	--

Tema 3. Măsurile speciale de investigații aplicate la cercetarea infracțiunilor de corupție și celor conexe

<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planificarea măsurilor pentru infracțiuni consumate și realizarea lor 2. Planificarea măsurilor pentru infracțiuni epuizate și realizarea lor 3. Activități speciale la investigarea abuzurilor de servicii 4. Tactici de aplicare a măsurilor speciale de investigații la investigarea îmbogățirii ilicite 5. Analiza rezultatelor măsurilor speciale de investigații și coroborarea or cu alte probe 	<p style="text-align: center;">Seminar Studiu de caz Întocmirea actelor procedurale/ Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte procedurale</p>
--	--	--

Tema 4. Metodologia criminalistică privind cercetarea infracțiunilor de corupție

<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metodica investigării infracțiunilor de corupție (corupere pasivă, corupere activă, trafic de influență, dare de mită, luare de mită) 2. Realizarea ”flagrantului operativ” 3. Metodica investigării infracțiunilor conexe celor de corupție (abuz de serviciu, exces de putere, delapidare de fonduri etc) 4. Metodica investigării îmbogățirii ilicite 	<p style="text-align: center;">Seminar Studiu de caz Întocmirea actelor procedurale/ Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte procedurale</p>
---	--	--

VII. EVALUAREA

Formele de evaluare: continuă și finală.

A. Evaluarea continuă a audientului se va face cu note pe scara de la 1 la 10 pentru fiecare activitate de instruire în care este antrenat. Notele vor fi acordate pentru calitatea actelor procedurale întocmite (individual sau în grup), precum și pentru calitatea prestației verbale. La evaluarea activității continue se va ține cont de:

- participarea audiențelor în cadrul seminarelor;
- realizarea activităților individuale/în grup;
- răspunsuri orale, participare la dezbateri/studii de caz;
- redactarea unor acte în baza subiectelor discutate;
- susținerea unor testări obligatorii care vor conține sarcini cu obiective de evaluare a cunoștințelor, capacităților și competențelor/aptitudinilor profesionale;

B. Evaluarea finală va consta în examen scris, alcătuit dintr-un test-grilă (ce va cuprinde întrebări teoretico-aplicative) și sarcina practică.

C. Candidații la funcția de judecător se vor familiariza cu metodica investigării infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei promovând orele de curs deplin, 4 ore auditoriale.

VIII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

I. Acte legislative și normative: Naționale:

1. Constituția Republicii Moldova, 29 iulie 1994.
2. Codul penal, adoptat prin Legea nr. 985-XV din 18.04.2002;
3. Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122-XV din 14.03.2003;
4. Codul fiscal, aprobat prin Legea nr 1163 din 24.04.1997
5. Codul educației nr.152 din 17.07.2014
6. Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.
7. Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică
8. Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000;
9. Legea cu privire la asistența juridică internațională în materie penală din 01 decembrie 2006;
10. Legea nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale;
11. Legii nr. 82 din 22.04.2017 a integrității;
12. Legea cu privire la Procuratură, nr.3 din 26.02.2016.
13. Legea cu privire la Curtea Constituțională, nr.317-XIII din 13.12.1994.
14. Codul jurisdicției constituționale, nr.502-XIII din 16.06.1995.
15. Legea privind organizarea judecătorească, nr.514-XIII din 06.07.1995.
16. Legea cu privire la avocatură, nr.1260-XV din 19.07.2002.
17. Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012.
18. Legea cu privire la activitatea specială de investigații nr. 59 din 29.03.2012.
19. Legea cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal nr.105 din 16.05.2008
20. Legea Republicii Moldova privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, nr.1545-XIII din 25.02.1998.
21. Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr.1104 din 06.06.2002.
22. Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548 din 21.07.1995.
23. Legea privind activitatea bancilor nr.202 din 06.10.2017.
24. Legea privind Comisia Națională a Pieții Financiare nr.192 din 12.11.1998.
25. Legea cu privire la asistența juridică internațională în materie penală din 1 decembrie 2006.
26. Legea nr.271 din 18.12.2009 privind verificarea titularilor și candidaților la funcțiile publice;
27. Legea nr. 48 din 30.03.2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale.
28. Hotărîrea Guvernului privind punerea în aplicare a unor acte legislative, nr. 1001 din 26.12.2011;
29. Regulamentul privind angajarea prin concurs a personalului medical din sistemul sănătății, aprobat prin ordinul nr.139 din 15.10.2015 a Ministerului Sănătății

II. Internaționale:

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului (10.12.1948).
2. Convenția europeană pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului (4.11.1950).
3. Principiile generale privitor la independența organelor judecătorești (1985).
4. Convenția europeană despre colaborarea reciprocă privind asistența juridică internațională în materie penală și protocolul ei (1959).
5. Convenția țărilor CSI privind asistența juridică și raporturile de drept în procesele civile, familiale și penale (22.01.1993).
6. Convenția penală privind corupția (Strasbourg, 27 ianuarie 1999), ratificată prin Legea nr.428-XV din 30 octombrie 2003
7. Convenția ONU împotriva Corupției (New-York, 31 octombrie 2003), ratificată prin Legea nr. 158-XVI din 6 iulie 2007)
8. Convenția civilă privind corupția (Strasbourg, 04 noiembrie 1999), ratificată prin Legea nr.542-XV din 19 decembrie 2003
9. Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului din 16.05.2005.

III. Literatură didactică și științifică:

1. A. Donciu. Suport de curs „Prevenirea, investigarea și sancționarea corupției, spălării banilor și a finanțării terorismului”;
2. C. Păun. Crima organizată sau organizarea crimei, în Analele Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” anul 1 – București 1993;
3. Comentariul Codului penal. Chișinău 2009
4. E. Sutherland. White Collor Crime New York . Edit. Dryden Press 1949;
5. G. Antoniu, Șt. Daneș, M. Popa. Codul penal pe înțelesul tuturor. București 1995;
6. G. Boissier. Cicero et ses amis, trad. de N. Steinhart – Edit. Univers, București 1977;
7. Gh. Nistoreanu și C. Păun. Criminalitatea financiar-bancară, studiu prezentat cu prilejul simpozionului „Noi forme de criminalitate” organizat de Soc. Română de Criminologie și Criminalistică București 1993;
8. I. Pitulescu. Al treilea război mondial. Crima organizată. Ed. Națională București 1996, pag. 378;
9. I. Teodorescu. Cours de drept penal și procedură” – București 1929;
10. P. Strihan și alții. Istoria dreptului românesc. Edit. Academiei, București 1980;
11. Petre Ionescu Muscel. Istoria dreptului penal român. Spre o nouă justiție penală. Studiu comparativ, istorie, filosofie, drept. București 1931;
12. Th. Mommsen. Le droit penal romain, vol. 3, Paris 1907;
13. V. Dobrinou. “Corupția în dreptul penal român”, Edit. Atlas Lex, București 1995;
14. Vasile Gurin, Valeriu Pascaru și alții, Corupția, Chișinău 2000.
15. 4. I. Dolea, Probele în procesul penal. Îndrumar pentru avocați, Chișinău 2016

IV. Practica CtEDO

1. Ludi c. Elveției hotărîrea din 15 iunie 1992
2. Texeira de Castro c. Portugaliei din 09 iunie 1998
3. Vanyan c. Federației Ruse hotărîrea din 15 decembrie 2005
4. Edwards și Lewis c. Regatul Unit, hotărîrea din 27 octombrie 2004
5. Ramanauskas contra Lituaniei, hotărîrea din 05 februarie 2008
6. Khudobin contra Rusiei, hotărîrea din 25 octombrie 2006
7. Sandu contra Moldovei, hotărîrea din 11 februarie 2014

8. Morari contra Moldovei din 08 martie 2016
9. Pareniuc comtra Moldovei din 01 iulie 2014
10. Miliniene contra Lituaniei din 24.06.2008
11. Deweer contra Belgiei din 27 februarie 1980
12. Eckle contra Germaniei din 15 iulie 1982
13. Padin Gestoso contra Spaniei din 08.decembrie 1998
14. Steve Mitchell Zschüschen contra Belgiei din 02 mai 2017

V. Practica Curții Constituționale

1. Decizia Curții Constituționale nr.6 din 16.04.2015
2. Hotărîrea Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017
3. Hotărîrea Curții Constituționale nr.22 din 27.06.2017
4. Decizia Curții Constituționale nr. 95 din 21.09.2017
5. Decizia Curții Constituționale nr.110 din 07.11.2017
6. Hotărîrea Curții Constituționale nr. 22 din 01.10.2018
7. Decizia Curții Constituționale nr.25 din 29.03.2018
8. Decizia Curții Constituționale nr.41 din 08.05.2018